

Podivjani morilci

KAZALO

KAZALO.....	1
ZAČETKI POBESNELIH MORILCEV.....	2
TUDI V VELIKI BRITANiji IN AVSTRALIJI.....	2
NOVA ZELANDIJA.....	2
DUNBLANE.....	3
TASMANIJA.....	3
ZAKAJ?.....	3
VIRI.....	3
ZAHVALA.....	4

Množični poboji naključnih nedolžnih ljudi v šolah, trgovinah, lokalih in še kje, po svetu vse pogostejši zločini, ki jih zagrešijo do zob oboroženi psihopati, vzbujajo grozo, bes, bolečino in strah, saj je njihova žrtev lahko prav vsak. Fenomen je novejši, strokovnjaki najrazličnejših ved pa se sprašujejo o motivih za takšna ravnanja in predvsem iščejo

odgovor na vprašanje, kako takšne posameznike ustaviti, kako jih še pravočasno prepoznati, oziroma kako zaščiti nedolžne.

Oblečena v črna površnika in oborožena z dvema puškama z odrezanima cevema, 9-milimetrsko pištolo, brzostrelko in številnimi bombami, sta jo najstnika Eric Harris in Dylan Klebolt mahala proti visoki šoli Columbine v Littletonu v ameriški zvezni državi Kolorado. Bil je 20. april 1999, ura pa 11.20. smejala sta se in kričala. Najprej sta vrgla bombo na streho šole, nato pa odprla ogenj po skupini študentov, ki so imeli kosilo zunaj na travi. Pot sta nadaljevala do menze, kjer sta streljala na 400 ljudi in vrgla več bomb, nato pa se znašla v knjižnici, kje sta preudarno začela izbirati tiste, ki naj bi jih usmrtila. Na koncu njenega pohoda je obležalo dvanajst mrtvih študentov in profesor, 24 jih je bilo ranjenih. Mrtva sta bila tudi Harris in Klebold – orožje sta na koncu uperila tudi proti sebi.

ZAČETKI POBESNELIH MORILCEV

Dogodek na visoki šoli Columbine na žalost ni bil zadnji takšne vrste v ZDA, pa tudi prvi ne, saj jih beležijo že 34 let. Avgusta 1966 je namreč 25-letni Charles Whitman, nekdanji marinec, umoril ženo in mamo in se nato povzpел na stolp, s katerega je idealen razgled na študentsko naselje teksaške univerze Austin. Oborožen z Remingtonovo 7-milimetrsko puško, Remingtonovo polavtomatsko puško kalibra .35, karabinko kalibra .30, šibrenico z odrezano cevjo in revolverjem kalibra .357 magnum ter 9-milimetrskim lugerjem, se je zabarikadiral na strehi. V poldrugi uri je ustrelil 12 ljudi in jih 31 ranil, nato pa je dvema policistoma uspelo, da sta ga ustrelila. Whitman je »slovel« kot najbolj podivjani morilec do leta 1984. Julija tega leta je namreč 41-letni nezaposleni James Huberty vkorakal v McDonaldovo restavracijo v San Ysidru, mestecu na meji med Kalifornijo in Mehiko. Čez eno ramo je imel polavtomatsko puško, prek druge torbo z naboji, za pasom pa 9-milimetrsko pištolo. Takoj je streljal brez opozorila. Do trenutka, ko je ostrostrelcu posebnih enot SWAT uspelo, da ga je zadel s prvo kroglo, je ustrelil 21 oseb, 19 pa ranil.

Njegov »rekord« je držal sedem let, do oktobra 1991, ko je v Lubyevu kavarno v Killeenu v Teksasu, ZDA, vkorakal George Hennard. Oborožen z dvema 9-milimetrskima polavtomatskima pištolama Glock 17 in osmimi okvirji je umoril 22 oseb, 25 pa jih je ranil. Potem, ko ga je ranila krogla iz policijskega orožja, si je sodil sam.

TUDI V VELIKI BRITANiji IN AVSTRALIJI

Do leta 1987 so bili takšni poboji predvsem fenomen ZDA. Avgusta omenjenega leta pa je smrt na takšen način vkorakala tudi na obrobje avstralskega mesta Melbourne in v mestece Hungerford na jugu Anglije. V Melbourneu je najstnik Julian Knight, oborožen z dvema polavtomatskima puškama in pištolo, ustrelil šest ljudi in jih osem ranil. Aretirali so ga, vendar šele potem, ko mu je zmanjkalo nabojev.

Devet dni kasneje je Michael Ryan v gozdu pri Hungerfordu ustrelil neko žensko. Nato se je vrnil domov in se oborožen z AK-47 kalašnikov, karabinko in 9-milimetrsko Berreto podal na pohod po ulicah. Izstrelil je 119 nabojev. Umrlo je 16 oseb, med njimi policist in Ryanova mati, 13 pa jih je bilo ranjenih. Potem, ko ga je policija obkolila v prazni hiši, si je sodil sam.

NOVA ZELANDIJA

Novembra 1990 se je malo po nastopu mraka 33-letni David Gray podal na morilski pohod skozi vasico Aramoana v Novi Zelandiji. Ubijanje je začel s tem, da je ustrelil soseda in njegovo 11-letno hčerko, nato pa je streljal na njuno hišo, ki je začela goreti. Požar je pred njuno hišo pritegnil številne prebivalce vasi, na katere je Gray, oblečen v maskirno uniformo in z na črno prebarvanim obrazom brez pomisleka streljal. Ubil je 11 vaščanov in 3 ranil. Po tem dogodku je živel še dvaindvajset ur. Policijski specialci za

protiteroristični boj so streljali naj, ko je planil iz prazne obkoljene stavbe, streljal in vpil:«ubijte me! Ubijte me!«

DUNBLANE

V osnovni šoli v Dunblanu v Veliki Britaniji je bilo okoli 700 otrok, ko je vanjo marca 1996 vstopil Thomas Hamilton. Na glavi je nosil glušnike, pri sebi pa je imel dve 9-milimetrski pištoli Browning, dva revolverja smith&wesson kalibra 357 in 743 nabojev. Usmeril se je proti telovadnici, v kateri se je proti telovadnici, v kateri se je k pouku telovadbe ravno zbiralo 29 petletnih otrok. Na nemočne deklice in dečke je odprl ogenj, nato pa ob odhodu iz šole streljal še na njena okna. Pri tem je nenadoma eno od pištol usmeril nase in se ustrelil. V treh minutah, kolikor je bil v notranjosti šole, je izstrelil 105 nabojev. Umoril je 15 otrok in učiteljico, 13 pa jih je ranil.

TASMANIJA

Aprila 1996 je Martin Bryan umoril dva starejša lastnika bivalne prikolice v Seascope Lodgu v Tasmaniji, Avstralija. Nato je oborožen s tremi polavtomatskimi puškami vstopil v bife Broad Arrow v Port Arthurju in začel streljati. V dveh minutah je ustrelil 20 oseb, večino v glavo, ko so prosili, da jih pusti živeti. Ko je zapuščal bife, je streljal na nekaj avtobusov, ki so bili parkirani v bližini, nato pa je vstopil v bližnjo pivnico Fox and Hounds, ki je bila polna nedeljskih popoldanskih pivcev. Brez opozorila jih je 12 umoril, 19 pa ranil. Tako mirno, kot je vstopil, je tudi izstopil, shranil orožje v torbo in se s talcem odpeljal nazaj k bivalni prikolici v Seascope Lodge. Policisti, ki so se ji približali, so zasule krogle. Naslednji dan so streljali na prikolico, pri čemer je eksplodiralo strelivo, ki ga je imel Bryant pri sebi, in je prišlo do požara. Z gorečo obleko je prišel na plan, kjer so ga aretirali.

ZAKAJ?

V vseh primerih je nasilje izbruhnilo nenadoma in brez poprejšnjega opozorila. Brez opaznega razloga je oseba izključno moškega spola in z izjemo primera iz visoke šole Columbine, kjer sta bila storilca dva, sama vstopila v javni prostor in streljala. Storilci so bili po pravilu oboroženi več kosi orožja, streljali so na naključne ljudi in so ob tem kazali zelo malo svojih čustev

Brez dvoma se bodo podobni množični morilci še pojavljali. Okoliščine, v katerih pride do napada, so težko obvladljive. Ker uporabljajo avtomatsko orožje, lahko v prvem hipu presenečenja in še preden se na mestu pojavi policija, umorijo precej nedolžnih. V šolah in podobnih zaprtih institucijah lahko število žrtev zmanjšajo nekateri varnostni ukrepi, drugje težko.

Tako lahko okolja pred takšnimi dogodki postanejo varnejša, predvsem z zgodnim prepoznavanjem opozorilnih znakov pri takšnih posameznikih in s takojšnjim ustreznim ukrepanjem-še preden je prepozno.

VIRI

Revija Obramba, julij 2000
Več številčk časnika Delo
Razne strani na internetu

ZAHVALA

Za nastanek seminarske naloge se zahvaljujem delavcem knjižnice Mirana Jarca in kavnemu avtomatu.